

Lp Kliimaminister  
Kliimaministeerium  
Suur-Ameerika 1  
Tallinn 10122

12.10.2023.a. nr 2023/12

## Ülevaade Eesti Pandipakend OÜ tegevusest 2022. aastal

Eesti Pandipakend OÜ (EPP) on 2005. aastal pakendiettevõtjate (tootjate, importööride ja kaupmeeste) poolt pakendiseaduse sunnil loodud taaskasutusorganisatsioon, mille ülesandeks on hallata ja korraldada üle-eestiliselt tagatisrahaga koormatud pakendite kogumist, transporti, sorteerimist, arvestust ja taaskasutamist. EPP omab jäätmeluba L.JÄ/330816.

### 1. Pakendite turumaht

2022. aastal oli Eestis turule paisatud pandipakendite osas kolmas järjestikuline rekordiline aasta – EPP klientide poolt paisati turule 349 miljonit ühekordse kasutusega pandipakendit, mida on 11% rohkem kui aasta varem. Pakendite turumahu suurenemisele aitas kaasa Läti-Eesti vahelise piirikaubanduse vähenemine, kuna 2022. a. alguses jõustus Lätis sarnastel põhimõtetel toimiv tagatisrahasüsteem nagu Eestis.

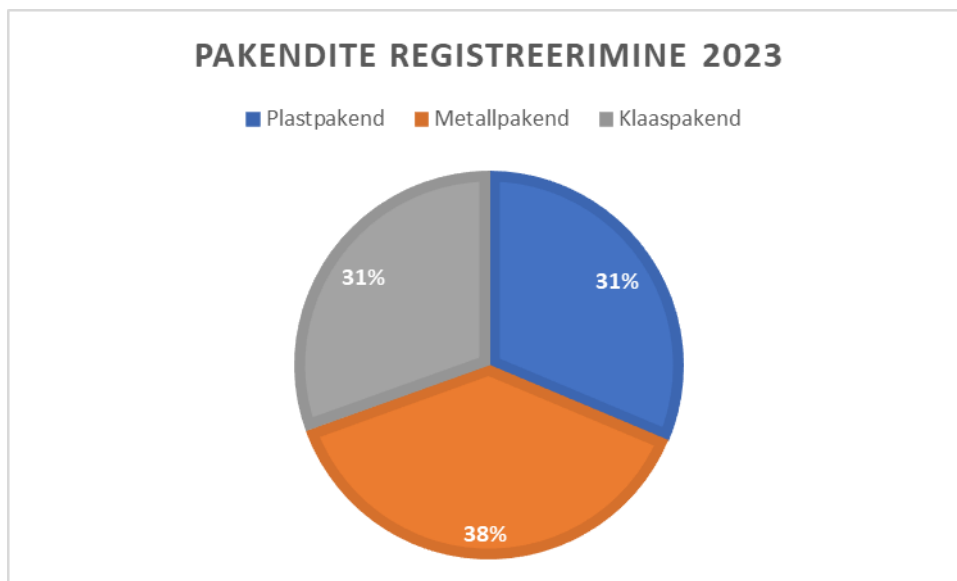
Kaalu arvestuses paisati 2022. aastal turule 17,3 tuhat tonni pakendeid, sh

- Plastpakendid 5,0 tuhat tonni
- Metallpakendid 2,8 tuhat tonni
- Klaaspakendid 9,5 tuhat tonni.

Aruandeaasta lõpuks oli EPP'ga liitunud 375 pakendiettevõtjat, kasvades aastaga 14 pakendiettevõtja võrra. Klientide arvu kasvu põhjustajaks võis olla Covid-19 ajal tegevuse lõpetanud pakendiettevõtjate naasmine joogisektorisse. EPP on seisukohal, et valdav enamus joogipakendeid Eestis turule paiskavaid pakendiettevõtjaid on liitunud EPP-ga, mis on efektiivselt võimalus, et täita pakendiseadusest tulenevaid pakendiettevõtja kohustusi.

Jooksev lepinguliste pakendiettevõtjate nimekiri, mis paiskavad pandiga koormatud pakendeid turule ja mille osas on EPP pakendi- ja pakendiaktsiisi seadusest tulenevad taaskasutuskohustused üle võtnud, on kättesaadav EPP kodulehel <https://eestipandipakend.ee/pakendiettevotjad/>.

Eelmisel aastal registreeriti EPP pakendiregistris ca 1350 uut pandiga koormatud pakendit, millest kõige rohkem registreeriti metallpurke. Vastavalt pakendiseadusele ei ole müügikohad, mis võtavad tarbijatelt või lõppkasutajatelt pandipakendeid vastu, kohustatud tagastama tagatisraha kui pakendi turule laskmise lõpetamisest on möödunud 24 kuud. Sellest tulenevalt uuendame vastavalt iga-aastaselt EPP pakendiregistrit. Tarbijatel ja jaemüüjatel on võimalik EPP pakendiregistris registreeritud aktiivsete pandipakendite kehtivust kontrollida pakendi vötkoodi alusel EPP kodulehel: <https://eestipandipakend.ee/eesti-pandipakendi-register/>.



## 2. Pandipakendite kogumine ja taaskasutamine

2022.a. kogusime Eestist kokku üle 320 miljoni ühekordse kasutusega pakendi. Ka pakendite kogumise puhul on tegemist juba kolmanda järjestikulise rekordilise pakendite kogumise aastaga. Seda on 9% rohkem kui eelneval aastal. Kokku suunasime kogutud pakendeid (sh plast-, metall- ja klaaspakendid) materjalina ringlusse aruandeaastal 15,4 tonni. Pakendite

taaskasutamise (materjalide ringlussevõtt) tagamiseks oleme sõlminud lepingud erinevate materjalide ümbertöötajatega. 2022. aastal suunasime materjalid taaskasutusse nii Euroopa kui Venemaa ümbertöötajatele. Seoses Venemaa agressiooniga Ukraina suunal lõpetasime 2022.a. alguses materjali tarnimise Venemaale.

Ringlusse suunatud pakendid:

- plastpakendid 4,4 tuhat tonni,
- metallpakendid 2,4 tuhat tonni
- klaaspakendid 8,6 tuhat tonni.

Kokku kogutud ja ringlusse suunatud pakendite mass on EPP tegevusajaloo suurim.

Pakendiaktsiisi seadusest tulenevad pakendite sihtmäärad täideti järgmiselt (auditeerimata andmed): plastpakendid 88% (seadusest tulenev sihtmäär 85%), metallpakendid 83% (50%) ja klaaspakendid 91% (85%).

EPP on seisukohal, et üleriigiline tagatisrahaga koormatud pakendite kogumissüsteem on hästi korraldatud ning tarbijatel on võimalik piisavalt paljudes kohtades pandipakendeid tagastada.

Tulenevalt pakendiseadusest on pandiga koormatud pakendi tagasivõtmise kohustus jaemüüjal, mis müüs pandiga koormatud pakendatud kaupa ning mille müügikoha suurus on 200 ruutmeetrit või rohkem ning EPP hinnangul enamik nimetatud suurusega jaemüüjaid teostab tarbijatelt pandiga koormatud pakendite vastuvõttu. Kõik uued avatud kauplused, mille müügikoha suurus on üle 200 ruutmeetri on taganud pandipakendite vastuvõtu. Eelpooltoodud seaduse täitmist jaemüüjate poolt kontrollib nii Tarbijakaitseamet kui ka Keskkonnaamet.

Tulenevalt majanduskeskkonnast on toidukaupluste arv pidevas muutuses, mistõttu ka pakendite tagastamise võimalused muutuvad pidevalt. Hinnanguliselt on võimalik pandipakendeid aastaringiselt tagastada 800-s kaupluses (sh üle 500 kaupluse kasutavad



pakendite vastuvõtuks taaraautomaate) üle Eesti või nende vahetusläheduses. EPP-ga liitunud jaemüüjate nimekiri on kättesaadav kodulehel <http://eestipandipakend.ee/jaemuujad/>. Lisaks jaemüüjatele koguvad pakendid kokku ja saadavad EPP'sse ca 500 HoReCa sektori ettevõtet.

### 3. OÜ Eesti Pandipakend meedia- ja kommunikatsioonitegevus 2022

Avalikkuse teavitus toimus 2022. aastal summas 165 tuhat eurot (mis moodustab 1,2% käibest), sh 46 tuhat eurot omatöötajate personalikulu, kes planeerisid turundustegevusi, osalesid avalikel üritustel (näiteks Kaevurite päev) ja korraldasid õpilastele keskkonnatunde. 2022. aastal jätkus Eesti Pandipakendi ja Rohegeeniuse ühistööna valmiv Eesti esimene ringmajanduse [podcast](https://open.spotify.com/show/10dCEKOaOC19JuoJcw6OQ7?si=cd847e39f0224df6&nd=1) [#ärarääma](https://open.spotify.com/show/10dCEKOaOC19JuoJcw6OQ7?si=cd847e39f0224df6&nd=1) (<https://open.spotify.com/show/10dCEKOaOC19JuoJcw6OQ7?si=cd847e39f0224df6&nd=1>). Kokku ilmus 12 #ärarääma episoodi ja 12 [blogipostitust](https://rohe.geenius.ee/blogi/pandipakendi-blogi/) (<https://rohe.geenius.ee/blogi/pandipakendi-blogi/>).

Korduskasutatavate nõude renditeenuse Panditops hooaja eel võimendati korduskasutamist toetavaid sõnumeid trükimeedias, raadios, teles ning tänaval. Raadioreklaamid ilmusid Retro FMis, vene keelses SKY Radios, Äripäeva raadios ja Elmaris. Radio Elmar hommikuprogrammis toimus terve nädala kestnud Panditopsi teemaline kuulajamäng. Korduskasutusteemaliste küsimuste mängu auhinnaks olid passid erinevatele Eestis toimuvatele festivalidele, mis on loobunud ühekorra nõudest ja otsustanud korduskasutuse kasuks. Lisaks ilmusid sisuturundusartiklid või reklaamid Eesti Ekspressi erilehes "Roheline jalajälg", Äripäeva erilehes „Vastutustundliku ettevõtte“ ja „Delovõje Vedomosti“, portaalis sekretär.ee, veebiväljannetese Delfi, Anne & Stiil, Postimees ning Õhtuleht. Toodeti ka üks sisuturundus saade Äripäeva raadios ja Panditopsi [reklaamklipp](https://www.youtube.com/watch?v=MRU4G54wbGI) (<https://www.youtube.com/watch?v=MRU4G54wbGI>) paisati kanalitesse nagu Youtube, Kanal2, Myhits ja Myweekend.



hoiame  
homset!

Clear Channeli kultuuri ürituste reklaampindadel ilmusid Panditopsi reklaamid ja Tallinna kesklinnas said piilarid täidetud 150 inimese tekitatud prügikogusega ühelt ürituselt. Nimetatud **Panditopsi välimeedia erilahendus pälvis 2023. aastal Kuldmuna konkursil hõbemuna**. Sotsiaalmeedias võimendati Panditopsi sõnumeid postitustega järgmiste suunamudijate kontodel: Lenna Kuurmaa, Lauri Mäesepp, Henry Jakobson (A mida Henry teeb?), Rita Ray ja Lexsouldancemachine.



2022. aasta oktoobris startis Eesti Pandipakendi viimase kümnendi mahukaim ja palju tähelepanu püüdnud kampaania „Ole taara usku“, millega tuletati elanikkonnale meelde, et igast pandimärgiga purgist ja pudelist saab teha uue ning sellega meie loodust säästa. Kampaania nägu EELK peapiiskop Urmas Viilma kutsus valminud [telereklaamis](https://www.youtube.com/watch?v=CHrubLoEuu0) (<https://www.youtube.com/watch?v=CHrubLoEuu0>) ja tänavapilti ilmunud plakatitel inimesi pandipakendeid taaraautomaati tooma. Reklaam pani kihama sotsiaalmeedia, seda lahati leheveergudel ja raadios. Reklaami näidati kanalites TV3, Kanal2, ETV, ETV2, tänavatel piilarites ja digiekraanidel Tallinnas, Tartus ja Pärnus. Kampaaniale loodi informatiivne kodulehekülg, kust sai infot, kuidas pandipakendite ringluse võtmine käib. Kirjeldatud toetasid veel digitaalsed turunduskanalid nagu Facebook, Instagram ja Google ads. Kampaania „Ole taara usku“ võitis Eesti reklaamimaastiku prestiižseimal konkursil Kuldmuna 2023 eriauhinna ning pärjati võistluse 25-ndal juubeli aastal ajaloo esimese Usumunaga. EPP on alates õppeaastast 2012/2013 süstemaatiliselt suurendanud laste ja noorte keskkonnaalaseid teadmisi. Õppeaastal 2022/2023 viidi pandipakendite käitluskeskuses läbi 33 riiklikule õppekavale vastavat keskkonnahariduse programmi, milles osales kokku ligi 839 õpilast.



hoiame  
homset!



Jätkus Kultuuriministeriumi, Heategevusfondi Aitan Lapsi ja Eesti Pandipakendi poolt 2016. aastal ellu kutsutud projekt „Teater lasteaeda“. Etendused toimuvad tänu Eesti inimestele, kes taarat tagastades taaraautomaatidel kultuurinuppu vajutavad ning seeläbi raha lastele mõeldud heategevuseks annetavad. 2022. aastal mängiti kokku 115 keskkonnahariduslikku etendust 92 erinevas lasteaia, millest sai osa 6173 last. Alates 2022. aasta märtsis toetab taaraautomaatide annetusnupp ka Ukraina sõjas kannatanud lapsi suunates taaratagastajate annetused Ukraina Kultuurikeskuse kaudu abivajajateni.

Eesti Pandipakend uuendas enda kui tööandja brändingut, sest sellest on saamas väga oluline konkurentsieelis tööturul. Tööpakkumistele loodi atraktiivne kuvand, mõeldi läbi sõnumid maine ja teadlikkuse kujundamiseks. Eesmärgiks on nii tänastele kui ja tulevastele töötajatele ning ka tööampsajatele kinnitada, et nad on väärtustatud, hinnatud ning vajalikud hoidmaks läbi tehtava töö Eestimaa keskkonda puhtana. Loodud materjalid mõjutavad pikaajaliselt lisaks välisele kommunikatsioonile ka organisatsiooni sisekommunikatsiooni ning selle tegevusi.

**EESTI PANDIPAKEND** OÜ  
PANDITOPS

**HEI, MEIE TÜLEVANE KLIENDIHALDUR!**

Tahakid maailma rohelisemaks muuta, and teostada ja loovad tegevusi, kuid soovite teada, mis on teie roll?

Olite pakkus rohelisemaks muuta, and teostada ja loovad tegevusi, kuid soovite teada, mis on teie roll?

Meie viitabid sõbrana and and teostada ja loovad tegevusi, kuid soovite teada, mis on teie roll?

Suure meeleoluiga loo tegevusi, kuid soovite teada, mis on teie roll?

Tegevused on hooaja lõpp perioodil märts kuni septembrini lõpp. Tähtsusega E-R 8.30-17.00 aadressil Viase 18, Tallinn. Lääne: kerk@eestipandipakend.ee

Loo koos MEIEGA ROHELISEM SUVI TÄIS UNUSTAMATUID ÜRTUSI!

**Uue töötaja käsiraamat**

**TULE MEILE LAOPERAATORIKS!**

**EESTI PANDIPAKEND**

Eesti Pandipakend jätkas Keskkonnainvesteeringute Keskuse ressursisäästu konkursi Negavatt (sh mini Negavatt) ja taaskasutusportaali [www.kuhuvia.ee](http://www.kuhuvia.ee) toetamist.

Meediaauditi järgi kujunes Eesti Pandipakendi kajastuste arvuks 165, sisuturunduse osakaal võrreldes 2021. aastaga tõusis 1% jagu, jäädes 18% juurde.

Eesti Pandipakendi ja Kaupmeeste Liidu projektis „Eeskujulik tagastuspunkt“ tunnustati kaupmehi, kelle taaratagastuspunktis pakutakse tarbijale pandipakendite ringlusse suunamist silmapaistvalt hea teenusena. Projekti 2022. aasta tulemused olid all seisvad:

Etapp	Osalejaid kokku	Eeskujulikuks tunnistatud	EUR
2022 I etapp	600	322	209095
2022 II etapp	600	332	239518
<b>Kokku:</b>			<b>448613</b>

Kuna „Eeskujuliku tagastuspunkt“ on kümne projekti aasta jooksul oma eesmärgid saavutanud, siis 2023. aastal projektiga ei jätkata. Samas otsib Eesti Pandipakend uusi stiimuleid tagastuspunktide teenusstandardite edasiseks tõstmiseks.

#### 4. Panditops

Panditops on EPP kaubamärk, mis tegutseb alates 2019.a. ja pakub korduskasutatavate topside ja nõude renditeenust kõikidele avalikele üritustele. Peamiselt on meie klientideks festivalide ja kontsertide korraldajad ning seal sööki ja jooki müüvad kauplejad. Panditopsi tegevus haakub Euroopa Liidust tulenevate ringmajanduse valdkonna peamiste eesmärkidega. Teenuse portfellis on kõrge kvaliteediga nõud, mis on mõeldud kestma sadu üritusi, hoides Tallinnas ja mujal Eestis ära ühekordsete plastnõude kasutuse.

2022.a. kasutati suveüritustel kokku ligi 500 000 Panditopsi korduskasutusega topi ja nõu. See on suurim kogus alates antud teenuse käivitamisest.

Keskkonناسäästlikkus on viimaste aastatega kasvanud üheks olulisemaks teemaks, millest ei saa 2023.a. festivalihooajal mööda vaadata ükski ürituskorraldaja ega toitlustaja. Ka seadusandjad püüavad oma rolli selles etendada, rakendades uusi keskkonnahoidlikke meetmeid ja seaduseid.

Alates 01.06.2023 peab Tallinnas korraldatavatel avalikel üritustel serveerima toitu ja jooki üksnes korduskasutatavates anumates (nt joogitopsid, taldrikud, kausid) ning kasutatakse üksnes korduskasutatavaid söögiriistu (nt noad, kahvlid, lusikad, söögipulgad). Lubatud on kasutada ühekordselt kasutatavaid joogikõrsi, segamispulki ja kokteilikaunistusi, mis ei koosne plastist (sh biopõhisest plastist), oksüdantide toimel lagunevast plastist või biolagunevast plastist



Alates 01.01.2024 on kogu Eestis lubatud avalikel üritustel kasutada toidu ja joogi serveerimiseks üksnes korduskasutatavaid anumaid ja söögiriistu.

## 5. Investeeringud

2022. aastal investeeris EPP kokku 298 tuhat eurot. Suurim osa sellest läks plast- ja metallpakendite loendusseadmete uuendamiseks (I etapp), kuna loendusseadmete ressurss oli ammendumas. II etapp viiakse lõpuni 2023. a., mis suurendab veelgi loendusseadmete töökindlust ja vähendab tööseisakuid. Lisaks sellele investeerisime väikeste plastkonteinerite pesuseadmetesse, millega transporditakse klaaspakendeid kauplustest EPP käitluskeskusesse, ning uuendasime ka olemasolevaid seadmeid.

Aruandeaastal alustasime jaemüjatele mõeldud veebipõhise tellimuskeskkonna arendamist, millest esimene etapp käivitud 2023. aastal.

## 6. Käitlustasud

Alates 01.01.2020.a. on tasude suurused järgmised:

Pakendi materjal ja maht	Siseriiklik Pakend, EUR/Pakend	Rahvusvaheline Pakend, EUR/Pakend
Plastpakend kuni 0,75 liitrit	0,0090	0,0140
Plastpakend üle 0,75 liitri	0,0162	0,0212
Ühekordne klaaspakend, kõik suurused ja värvid	0,0162	0,0212
Metallist pakend kuni 0,33 liitrit, alumiinium	0,0000	0,0000
Metallist pakend kuni 0,33 liitrit, teras	0,0240	0,0240
Metallist pakend üle 0,33 liitri, alumiinium	0,0000	0,0000
Metallist pakend üle 0,33 liitri, teras	0,0240	0,0240

EPP osanikud olid 2022. aastal võrdsetes osades muutumatutena:

- Kaupmeeste Liit MTÜ



hoiame  
homset!

- Karastusjookide Tootjate Liit MTÜ
- Eesti Õlletootjate Liit MTÜ
- Karastusjookide ja Õlle Importööride Liit MTÜ

Nimetatud MTÜ-dega ei teostatud 2022. aastal ühtegi tehingut.

Ilusat homset soovides,

*/allkirjastatud digitaalselt/*

Kaupo Karba  
juhatuse liige

